

Resident a de Castelló d'Empúries, en Jordi Borràs, pare de tres fills, comparteix el seu despatx en aquesta població amb la seva dona, la Carme, també arquitecte. Quan recorda els seus inicis, té molt clar que **“quan ets jove costa molt introduir-te en el món professional”**. Vet aquí com s'ho va fer ell.

“En acabar la carrera, vaig tenir la sort de trobar feina a l'Ajuntament de la Jonquera. Ja fa deu anys que hi sóc: hi he viscut tres legislatures i he treballat per a dos alcaldes diferents”. La situació d'aquest municipi és especial: **“L'alcalde que teníem el 89 era agent de duanes i no s'imaginava què passaria quan aquestes se suprimissin. L'any 93, amb l'Acta Única, vam veure necessària la revisió del pla, consistent en una ampliació del sòl. Actualment tot aquest terreny ja s'ha venut, la qual cosa ens obliga a una altra modificació del pla general, per crear la Jonquera del 2000. Tot i que els camions ja no tenen l'obligació d'aturar-se a la frontera, volem que hi hagi una zona separada de la residencial que aporti serveis a tots els qui entren a Catalunya, la qual cosa generarà beneficis per al municipi”**.

Les paraules d'en Jordi deixen clara l'estreta relació existent entre economia i urbanisme: **“S'han creat grans zones de serveis als camioners, amb pàrquings, supermercats, hotels i benzineres. La proposta urbanística era fer de la Jonquera una localitat comercial, mitjançant la creació d'un sòl de dos-cents cinquanta mil metres quadrats. Aquesta ampliació encara resultarà més beneficiosa amb la unificació de preus que es derivarà de la moneda única: quan el conductor vegi que la benzina li costa el mateix a tot arreu, s'estimarà més comprar-la allà on li ofereixin més serveis. Nosaltres ja hem fet la inversió en aquests equipaments”**. En Jordi és molt conscient de la seva responsabilitat en tot això: **“L'arquitecte municipal és l'ànima dels somnis de l'alcalde”**.

El nostre protagonista no ha col·laborat únicament en aquesta expansió comercial: **“Dins del municipi, m'he encarregat del pavelló poliesportiu, del Centre d'Assistència Primària, de la biblioteca, del carrer Major i de la rehabilitació del teatre, entre altres obres”**.

El creixement de la Jonquera és imparable: **“Grans empreses elèctriques s'han interessat per les condicions climàtiques de la població, amb l'objectiu d'instal·lar-hi parcs eòlics. La Jonquera és el món de les multinacionals”**.

Tot i la influència europea, **“a la Jonquera insistim molt a preservar l'estil arquitectònic del nostre país. Ara mateix, hem fet un carrer nou les tres quartes parts del qual pertanyen a França i la resta a Catalunya. La porció que ens correspon, ens hem preocupat de pavimentar-la d'acord amb els nostres gustos, molt diferents de l'arquitectura prefabricada que caracteritza el sud de França”**. Les diferències arquitectòniques entre totes dues comunitats són òbvies: **“Pel que fa als serveis urbans, com per exemple les canonades, els francesos estan molt més avançats”**. Les relacions entre tots dos països són, d'altra banda, excel·lents: **“Cada any se celebra la festa de Les Mugues, al llarg de la qual els alcaldes de**

cada costat de la frontera comproven les fites, pedres de tres o quatre tones que separen el seu poble de la resta”.

Passem a parlar del poble del nostre interlocutor, on té el seu estudi independent: **“Durant quatre anys vaig ser regidor d'urbanisme de Castelló d'Empúries i després de prendre'm unes vacances ara em torno a presentar a les eleccions. És un poble molt agrícola, que amb la construcció de les primeres urbanitzacions als anys seixanta va fer el gran salt cap al turisme. Això genera unes diferències molt espectaculars entre la vida tranquil·la i rural que s'hi desenvolupa al llarg de tot l'any i l'activitat frenètica dels mesos d'estiu. En conseqüència, actualment Castelló és un municipi de serveis, que fa catorze anys només tenia dos mil cinc-cents habitants i ara en té sis mil”**. I això es reflecteix en l'economia: **“Els pressupostos amb què es mou la ciutat són increïblement elevats. Només mantenir l'ajuntament costa nou-cents cinquanta milions anuals”**. Uns pressupostos molt ben invertits: **“Tenim un municipi molt més net. Cal tenir en compte que a Castelló no ha passat el que s'ha donat en altres localitats de l'Empordà, més pobres, on la població autòctona s'ha vist obligada a vendre les propietats a gent de fora perquè les convertís en segones residències. La pagesia de Castelló, en canvi, és rica i no ha tingut necessitat de vendre. Com a resultat, fins ara el poble tenia una imatge més lletja, perquè els propietaris de les cases no feien cap esforç per mantenir-les. Afortunadament, en els darrers anys han canviat els conceptes. El centre històric ha canviat, per una banda gràcies a les obres de l'ajuntament, i per l'altra, pel relleu generacional dels seus habitants. Són gent jove amb nens petits i ganes d'invertir a llarg termini per millorar la imatge del nucli urbà, sense que es convertís en una ciutat de segona residència”**. Mentalitzar la gent de la necessitat de coherència i bellesa arquitectònica en tot municipi no és fàcil, però: **“Els meus clients tenen tot un seguit d'imatges prefixades, una barreja d'elements estètics, com ara xemeneies i porxos, que no saben combinar. Perquè m'entenguin jo els dic que a la platja s'hi ha d'anar amb espadnyes, i no amb botes, que podem debatre el color del calçat, però no la forma”**.

En el moment d'aixecar l'obra cal ser especialment prudents: **“A l'Empordà la construcció s'encarrega habitualment a petits contractistes, que tenen una relació molt estreta amb el propietari. Si no vas amb compte, poden acabar fent el que volen amb la casa que has dissenyat. Per això és important que l'arquitecte tingui l'opció d'escollir el constructor o si no, almenys, poder controlar-lo. El que és clar és que el contractista disposa d'uns recursos concrets, però els arquitectes en tenim uns altres. Hi ha qui ha criticat les nostres obres, titllant-les de massa cares, però el que no tenen en compte és que els materials i les idees que jo hi faig servir són de gran qualitat. És per això que ens podem permetre el luxe d'escollir els clients que volen el tipus d'obra que dissenyem”**. No tenim cap dubte que no els en faltaran, de clients.

“Fins ara Castelló d’Empúries tenia una imatge més lletja, perquè els propietaris de les cases no feien cap esforç per mantenir-les. Afortunadament, en els darrers anys han canviat els conceptes”

Jordi Borràs - Castelló d’Empúries (Alt Empordà)